Anul internațional 1938

de R. SEIȘANU

Politica dinamică.— După anexarea Austriei și desmembrarea Cehoslovaciei.— Situația europeană s'a modificat.— Politica externă a României. — Războiul spaniol și cel din Extremul Orient

Politica internațională, ca și cea națională, nu este o știință pozitivă bazată pe anumite legi trase din repetiția unor fenomene cunoscute, care au aceleași cauze și produc aceleași efecte.

Totuși și în domeniul politicei internaționale evenimentele nu sunt absolut neprevăzute, căci și ele sunt produsul unor cauze și efecte. Meritul bărbaților de stat și al diplomaților, este să desprindă din „cauze", efectele probabile, sau posibile. De aceea nu se poate pretinde că evenimentele ce s'au petrecut în cursul anului 1938, ar fi fost absolut neprevăzute pentru cei cari au urmărit cu atențiune fazele crizei internaționale dela 1930 incoace și au căutat să le judece cu mai multă libertate și obiectivitate, în afară de orice preocupări subiective și de influențele elementului pasional.

M. S. REGELE CAROL II
al României

Așa, de ex. politica internațională a siguranței colective, bazată, fie pe Societatea Națiunilor, fie pe o rețea de pacte de neagresiune, s'a dovedit iluzorie și chiar periculoasă prin efectele ce le-a produs, prin slăbirea forțelor destinate să apere pacea și deci să garanteze siguranța statelor amenințate. Societatea Națiunilor, așa cum a fost organizată și așa cum a avut posibilitatea să activeze în cadrul statutului său, a pierdut mai întâi universalitatea sa și apoi autoritatea sa. Ideologia sa pacifistă s'a izbit de alte ideologii, care nu exclud războiul dintre mijloacele extreme ale politicei, iar politica sa statică, a fost mereu subminată și dominată de politica realistă și dinamică a puterilor ce urmăresc o altă ordine internațională.

D. HACHA,
președintele Republicii ceho

Societatea Națiunilor n'a avut posibilitatea să reacționeze împotriva acestei politici și atunci a rămas în espectativă, lăsând evenimentele să-și urmeze cursul lor și ea s'a mărginit numai să le înregistreze în buletinele sale, sub titlul documentar.

D. DALADIER
primul ministru al Franței

Pactele, deasemenea, n'au putut să răspundă scopului pentru care au fost încheiate. Lovitu-rile repetate ce s'au dat tratatelor de pace, dela 1920 incoace, fie prin înlăturarea clauzelor lor militare, fie prin modificarea clauzelor lor teritoriale, au contribuit să zdruncine ordinea internațională ce fusese stabilită pe baza acelor tratate și să provoace un dezechilibru.

Ce rezultate au dat înlăturarea clauzelor militare ale tratatelor și recunoașterea egalității în materie de armament, Germaniei, Austriei, Ungariei și Bulgariei? O sporire a forțelor armate, ale acestor state, care a dat impuls cursei generale a înarmărilor intensive și massive. Ideologia pacifistă, lipsită de elementele siguranței, a fost înlocuită, chiar de națiunile pacifice, cu politica siguranței efective, bazată pe organizarea tuturor forțelor lor materiale și morale. Partizanii revizuirii tratatelor au continuat campania lor cu mai multă înverșunare, căutând să profite de împrejurări, de diviziunea Europei, prin axa Berlin-Roma, de slăbiciunile unor guverne, sau de dezorientarea opiniei internaționale.

Germania a căutat să dispună de libertatea de acțiune în Europa centrală, sprijinită, pe axa Berlin-Roma, pe dinamismul politicei sale, pe forțele sale armate mult sporite în ultimii ani și pe situația puterilor occidentale. Ea a anexat mai întâi Austria, pe baza principiului naționalităților și al liberei determinări.

A venit apoi rândul Cehoslovaciei.

DEZMEMBRAREA CEHOSLOVACIEI

Încă din cursul anului 1937 atitudinea Germaniei față de Cehoslovacia a fost dușmănoasă și a provocat neliniște în Europa. Presa germană a întreprins o campanie susținută împotriva Cehoslovaciei, pe motivul că ea este înfeodată politicei moscovite, în urma pactului încheiat cu U. R. S. S.; iar armata sa ar fi un fel de avantgardă a forțelor sovietice. Ziarul oficios „Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz" a dat un avertisment Cehoslovaciei, în numărul său dela 21 Ianuarie:

„Ar fi timpul ca Cehoslovacia, în propriul său interes să modifice fundamental relațiunile sale și atitudinea sa față de germanism, atât în interiorul, cât și în exteriorul frontierelor sale"

În acelaș timp au început să se agite și germanii sudeți din Cehoslovacia, cerând să li se recunoască autonomia. Criza cehoslovacă s'a agravat, amenin-

D. A. HITLER

țând pacea europeană. Atunci a intervenit Anglia, ca salvatoare a păcii. Primul ei ministru, d. Neville Chamberlain, în urma întrevederilor ce le-a avut, în Germania, cu d. Hitler, a acceptat, în acord cu d. Daladier, primul ministru al Franței, să se convoace o conferință la München, care să dea o soluție crizei cehoslovace, spre a se putea menține pacea atât de grav amenințată.

Și conferința dela München, la care au participat cele patru puteri, — Germania, Anglia, Italia și Franța, — prin reprezentanții lor, d-nii Hitler, Neville Chamberlain, Mussolini și Daladier, a hotărît anexarea de către Germania a teritoriului Boemiei, locuit de germanii sudeți, pe baza principiului naționalităților și al liberei determinări.

Pe baza aceluiaș principiu au formulat cereri de anexiuni teritoriale, guvernului cehoslovac, prezidat de d. Hodza, Polonia și Ungaria

Cehoslovacia a fost nevoită să cedeze Poloniei, regiunea Teschen și câteva sectoare din Slovacia; iar în urma hotărîrei conferinței dela Viena, la care au luat parte d-nii Ribbentrop, ministrul de externe al Germaniei și contele Ciano, ministrul de externe al Italiei, ea a cedat Ungariei regiunea dela sud. Iată rezultatele în cifre ale celor trei operațiuni de dezmembrare a Cehoslovaciei:

Germania a anexat un teritor cu o suprafață aproximativă de 28.000 km. p. populat de 3.655.833 locuitori, dintre care 2.816.638 germani și 749.127 cehi.

Polonia a anexat teritorul Teschen și câteva sectoare din teritoriul Slovaciei cu o suprafață de 972 km. p. și 237.000 loc., dintre care 126.000 cehi, 77.000 polonezi, 20.000 germani și 6000 slovaci. Ungaria a anexat din Slovacia un teritor de 10.309 km. p. cu 853.670 loc., — dintre care 503.980 maghiari; 272.145 slovaci; 26.151 evrei; 8947 germani; 1825 ruteni; 14.617 alte naționalități și 26.005 străini; iar din Rusia subcarpatică un teritor de 1586 km. p. cu o populația de 181.609 loc., — dintre care 86.681 maghiari, 36.735 ruteni, 17.247 cehi și slovaci, 25.883 evrei și 4908 germani.

Noile frontiere ale Cehoslovaciei, după atribuțiile teritoriale făcute în favoarea Germaniei, pe baza acordului stabilit la München, a Poloniei, pe baza înțelegerei directe între guvernele din Praga și Varșovia și a Ungariei, pe baza acordului de la Viena, au fost delimitate în detaliu de comisiuni mixte.

În noul său cadru teritorial Cehoslovacia este un stat federal republican, alcătuit din unirea provinciilor autonome: Boemia, Slovacia și Ucraina subcarpatică. Suprafața sa a fost redusă la 98.912 km. p.; iar populația sa atinge 9.807.000 de locuitori, — dintre care cehii și slovacii au efectiv numeric de 8 milioane și jumătate.

Sunt în minoritate rutenii cu 500.000 suflete; germanii, cu 378.000; maghiarii, cu peste 100.000; evreii cu 126.000; Românii cu peste 30.000 (cu toate că în statisticele oficiale ei sunt socotiți numai la 12.000) și câteva mii, alte naționalități.

În urma amputărilor teritoriale făcute, fostul stat cehoslovac a pierdut 30 la sută din teritoriul său și 5 milioane de locuitori, (1.161.616 cehi și slovaci 2.853.858 germani, 591.544 ma-

M. S. REGELE GEORGE VI
al Angliei

ghiari, 77.580 polonezi, 60.332 evrei, 36.880 ruteni).

Din aceste cifre reese că principiul naționalității n'a putut fi respectat, de oarece au trecut sub dominația germană și maghiară, un mare număr de cehi și slovaci.

În urma acestor dramatice evenimente, d. Eduard Beneș, președintele republicei cehoslovace, a demisionat.

Adunarea națională a Cehoslovaciei convocată în ziua de 30 Noembrie, la Praga, a ales pe d. Emil Hacha, fost președinte al tribunalului suprem administrativ, președinte al republicei, fără contracandidați, de oarece un acord se stabilise în această privință între guvernul central și guvernele slovac și ucrainian subcarpatic, la care au aderat și partidele politice.

O altă consecință a dezmembrării Cehoslovaciei, a fost încercarea făcută de Polonia, în acord cu Ungaria de a obține o frontieră comună prin împărțirea Rusiei subcarpatice, între ele. Proectul acesta a căzut, căci nici Germania, nici Italia, nici România și nici celelalte puteri din occident, n'au admis a patra dezmembrare a Cehoslovaciei, împotriva principiului naționalităților și o frontieră comună polono-ungară.

POLITICA ANGLIEI

În ce privește politica Angliei, față de Germania, d. Neville Chamberlain, primul ministru, a ținut să facă cunoscut, că Anglia nu urmărește, prin politica sa continentală, să încercuiască Germania, nici politicește, nici economicește; dar prin întărirea forțelor sale, ea vrea să-și asigure rolul ce i se cuvine în raport cu puterea ce reprezintă și, în orice împrejurări, voceа sa în consiliile europene să fie ascultată în vederea soluțiilor impuse de politica realistă și pacifică, fără să se aducă vreo atingere prestigiului său, intereselor sale și asigurării echilibrului european și siguranței generale. Anglia a urmărit apoi o politică de apro-

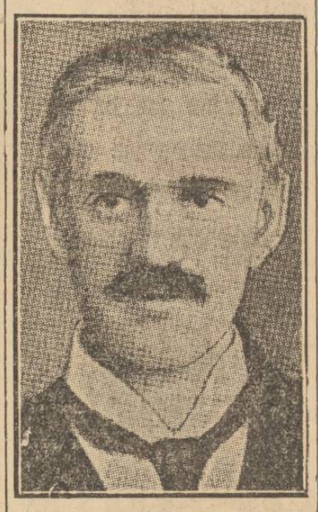

D. N. CHAMBERLAIN
primul ministru al Angliei

piere de Italia. Negocieri s'au angajat în legătură cu retragerea voluntarilor italieni din Spania naționalistă și cu recunoașterea „imperiului" italian, în urma cuceririi Abisiniei.

Franța a urmat și ea aceeaș politică de apropiere cu Italia.

În urma retragerei de voluntari italieni din Spania, acordul anglo-italian, aprobat de Camera comunelor și Camera lorzilor, a intrat în vigoare în cursul lunei Noembrie.

Imperiul italian, proclamat în urma cuceririi Abisiniei, a fost recunoscut de Marea Britanie și de Franța.

PROBLEMA COLONIILOR

Dar, după aceste acte, care marcau destinderea relațiunilor dintre Franța, Anglia și Italia, cerul Europei iarăși s'a întunecat din cauza problemei redistribuției coloniilor în favoarea Germaniei și Italiei. Pe când Germania pretinde o revizuire a domeniului colonial, invocând interesele sale economice și drepturile sale de a dispune de colonii, ca și celelalte puteri, în Italia s'au produs manifestații publice antifranceze în care s'a pomenit de Corsica și de Tunisia. Franța a replicat, că nu va ceda nimic din teritoriul său național și din posesiunile sale de peste mări.

S'a precizat însă de presa oficioasă din Roma, că Italia nu urmărește nici revendicări teritoriale, nici modificarea statului-quo în Mediterana, ci regularea unor chestiuni privitoare la italienii din Tunis, la portul Djibuti și statutul canalului de Suez.

D. ALBERT LEBRUN
președintele Franței

În Anglia s'au făcut diferite propuneri în legătură cu problema colonială și cu cererile Germaniei, — niciuna însă oficioasă.

Lordul Elibank a sugerat formarea unei comisiuni internaționale pentru studiul acestei probleme și a întrevăzut posibilitatea de a ceda Germaniei, Togo, Camerun, Noua Guinee; iar sir Claude Russel, fost ambasador al Marei Britanii la Lisabona, a propus cesiunea unei părți din Nigeria occidentală, din Camerunul francez, din Congo belgian și din Angola.

În cele două planuri, Marea Britanie ar face cele mai mici sacrificii.

S'a mai propus, de către lordul Noël Buxton, să se dea „unor state" beneficiul exploatării coloniale, în anumite condiții.

Extensiunea sistemului porților deschise în toate coloniile, care nu se guvernează prin organele lor proprii, se izbește de

D. B. MUSSOLINI

mari dificultăți, căci în domeniul comerțului internațional, regimul porților deschise nu poate funcționa fără acorduri monetare internaționale, care trebue să fie strict respectate.

Importurile totale ale coloniilor, sau ale teritoriilor sub mandat ce ar putea fi cuprinse într'un sistem al porților deschise, se urcă la aproape 300 milioane dolari-aur dintr'un total general de 30 miliarde pentru lumea întreagă.

Dacă importurile totale ale acestor colonii, sau teritorii sub mandat, ar putea fi furnizate de Germania, firește că ea ar trage avantagii considerabile; dar cum celelalte puteri interesate (metropolitane) pot oferi un tratament preferențial coloniilor, să investească capitaluri, etc., în cazul acesta, avantagiile Germaniei ar fi foarte neinsemnate.

Problema colonială a rămas astfel deschisă.

POLITICA FRANȚEI

Situația politică a Franței, în urma politicei guvernului Daladier, s'a îmbunătățit simțitor, în toate direcțiile. Greșelile săvârșite sub fostele guverne ale Frontului popular, contribuise să întărească forțele partidului comunist.

Guvernul Daladier a luat măsurile impuse de interesele superioare naționale.

Alegerile senatoriale ce s'au efectuat în ziua de 22 Octombrie, au fost dezastruoase pentru Frontul popular și au însemnat o puternică indicație a alegătorilor francezi, spre o politică de redresare națională, de întărire a forțelor morale și materiale, constructive, împotriva celor cu tendințe internaționale, comuniste și distructive.

Guvernul Daladier a câștigat încrederea țării și a găsit în-

D. N. CHAMBERLAIN
primul ministru al Angliei

tr'însa sprijinul cel mai puternic de a întreprinde o politică fermă și viguroasă, de refacere și redresare în toate direcțiile, luând poziție hotărîtă împotriva acțiunei periculoase a partidului comunist. Guvernul Daladier a luat măsuri și pentru sporirea producției naționale.

Între anii 1929—1937 producția națională a sporit în Germania cu 17 la sută; în Anglia cu 24 la sută; în Norvegia, Suedia și Danemarca cu 30—50 la sută; pe când în Franța ea a scăzut cu 25 la sută.

POLITICA EXTERNA A ROMANIEI

Politica exterioară a României în cursul anului 1938 a urmărit, în acord cu aceea a aliaților săi din Europa Centrală și din peninsula balcanică și cu Franța, aceleaș scopuri pacifice, bazată pe respectarea tratatelor și pe întreținerea relațiunilor bune cu toți vecinii.

Vizitele pe care le-a făcut M. S. Regele Carol II, la Londra, la Paris, la Bruxelles și în Germania, au scos în relief rolul însemnat ce-l are România în politica continentală și în deosebi, strălucita primire ce s'a făcut Suveranului nostru în capitala Marei Britanii, a subliniat însemnătatea ce o dă marele popor englez și conducătorii săi, României, ca factor de progres și civilizație în Europa Centrală.

RAZBOIUL SPANIOL ȘI CHINO-JAPONEZ

In Spania, războiul a continuat. Naționaliștii sub conducerea generalului Franco, au câștigat mai multe bătălii și teritorii. Să nădăjduim că anul 1939 va însemna triumful Spaniei naționaliste și restabilirea păcei în această mult încercată țară latină.

In Extremul Orient, războiul între China și Japonia a continuat.

Japonezii au debarcat în Octombrie, trupe, la 80 km. de Canton, capitala efectivă a Chinei de sud. In ziua de 21 Octombrie, trupele generalului Farusha, au intrat triumfătoare în Canton.

La 25 Octombrie japonezii au cucerit și orașul Hankeu, a treia mare metropolă a Chinei și de fapt, capitala Chinei centrale și cel mai important centru economic din regiunea Yang-Tse. Până la sfârșitul anului trecut Japonia a ajuns în stăpânirea Chinei occidentale.

MOARTEA LUI KEMAL ATATURK

Turcia a pierdut pe marele ei reformator, Kemal Ataturk, întemeetorul republicei, care a reușit în foarte scurt timp, să asigure țării sale, drumul sigur spre progres și civilizație.

KEMAL ATATURK

Consolidarea confederației balcanice și apoi încheerea acordului de la Salonic, la care a contribuit și fostul președinte al republicei, asigură pacea în această parte a Europei.

*

Cu toți norii amenințători ce acopera atmosfera internațională, să nădăjduim că 1939 va fi favorabil păcei.

ANUL PLASTIC

Cum era și firesc să fie, aportul plastic al anului ce și-a făcut rândul pe răbojul vremii, a fost superior calitativ anului precedent, cu toată preocuparea pentru alte griji și alte nevoi pe cari ni le-au adus înfrigurarea evenimentelor ce au interesat de câtăva vreme lumea continentului nostru. Este evident că preocuparea aceasta a ținut pe loc avântul tinerelor palete ce s'au remarcat dela prima manifestare în public, ba a influențat chiar paletele consacraților noștri, și unele și altele mulțumindu-se să se înfățișeze publicului cu lucrări mărunte cari nu cer eforturi mari și cari probabil, se pot petrece mai ușor în vremea aceasta de manifestă indiferență pentru artele frumoase, ba ceeace este și mai semnificativ, indiferență chiar din partea celor ce până mai deunăzi erau obștește recunoscuți ca pasionați amatori. Și artiștii noștri au dreptate să se mențină la producțiuni de mici dimensiuni, atâta vreme cât trăiesc numai de pe urma artei lor. Că sunt pictori și sculptori la noi cărora le dă mâna, de pe urma situațiunii materiale, să lucreze numai pentru ei, este adevărat, dar să nu mire pe nimeni când va afla că nici chiar acești fericiți favoriți ai soartei, nu atacă o lucrare de dimensie, o compoziție, sau măcar un subiect ce reclamă un studiu mai aprofundat. Și doar aceștia nu pot invoca scuza celor mai puțin îndrăgiți de soartă, cari din păcate sunt cei mulți, covârșitor de mulți. Și credința noastră este că cei puțini, cărora nu le pasă de cursul pieței în drumul artei, greșesc când pregetă să atace subiecte destinate să rămână muzeelor sau galeriilor, ori în tot cazul patrimoniului național. Câte motive de mari compoziții nu așteaptă să fie nemurite pe pânză sau în piatră, de marii noștri meșteri ai penelului sau ai daltei, în vremea aceasta, mai ales în vremea aceasta, când nici o concurență, nu mai e posibilă și poți da pe îndelete liber frâu fanteziei și resurselor de concepție.

Intre manifestările anului trecut, ce merită să fie relevate, sunt în primul rând cele două „Saloane Oficiale", și cel de astă primăvară de pictură și sculptură și cel de Alb-Negru ce s'a deschis în Noembrie acum, amândouă înfățișându-se mult mai selecționate ca până acum, grație înțelegerii depline de care au dat dovadă juriul și vice-președintele lui, maestrul Teodorescu-Sion. *In amândouă aceste Saloane, nu numai vechile reputații s'au prezentat înviorate de mai bună dispoziție, dar chiar tineretul ce se afirma pentru a doua sau a treia oară, a figurat în mai evidente bune condițiuni. „Tinerimea" de asemenea, mulțumită bunului îndemn al președintelui ei, maestrul* Kimon Loghi, *a înregistrat un meritat succes, la înălțimea vechei reputații. Au adus prețioasa lor contribuție la acest succes o seamă de palete recunoscute:* Verona, Schweitzer-Cumpăna, Honoriu Crețulescu, Isachie, Gr Manea, Mănciulescu și alți pictori și sculptori, *cari s'au prezentat mai mulțumitor chiar ca alte dăți. Grupul celor șase:* Ștefan Popescu, Petrașcu, Steriade, Stoenescu, Iser și Dărăscu, *a fost un eveniment artistic cu foarte caldă primire din partea cunoscătorilor și amatorilor de artă. Apariția decanului dela Iași, marele meșter* Octav Băncilă, *a fost și ea salutată cu însuflețirea datorită frumoasei lui reputații. Aceiași călduroasă primire a avut și expoziția maestrului* Marius Bunescu, *deschisă în atelierul propriu dela muzeul Simu.*

Incepând cu mișcarea artistică din toamnă, am avut la Universul *expozițiile: pictor-arhitect* Cretzoiu *care s'a bucurat de un meritat succes;* Soriția Pria, *covoare, scoarțe, carpete;* Teodorescu Romanați, *una din cele mai reușite din câte a avut; d-ra* Elisa Chioculescu, *flori, portrete și peisaj din Vâlcea și Balcic. La* Cartea Românească: Maria Pilat Brateș, *minunate acuarele într'o foarte prielnică manieră;* Celina Emilian, *sculptură. La* Dalles: Elena Popea; *arhitect-pictor* I. Nămescu *albnegru în simțită formă;* Kimon Loghi, *retrospectivă, expoziție în deosebi admirată;* Adina Moscu-Melinte, Ella Dji Cancicov, *artă decorativă;* Littechi, E. L. Krauss, *subiecte din țara Oașului,* Corneliu Liuba; Gruparea femenină: Maria Chelsoiu, Aricescu Vasiliu, Delighioz-Cristescu, Demetriade, Deșliu, Georgetta Vintilescu, *sculptor* Tălășescu-Cornelly; Iser, *sculptorul* Jalea, Lucian Grigorescu și Florica Juvara, *artă decorativă. La* Ateneu: N. Grant, decanul aquareliștilor, *aquarele din Vâlcea;* Eugenia Filotti-Atanasiu, *flori și peisaj;* R. Iosif, *scene animate; d-na* N. Delavrancea Dona *flori, peisaj, portret. La* Sindicatul Artelor frumoase: *pictorul-profesor* C. Vlădescu, *una din cele mai reușite expoziții din câte a a avut. La* Mozart: *pastelistul* G. Lazăr, Polly Simion, Jeanette Ulvinianu, *artă decorativă* și Gustav Müller.

In general, anul ce s'a încheiat, prin ceeace s'a înfățișat ochilor noștri în domeniul plastic, făgăduiește — ținând seama de tendința spre mai bine ce se observă cu fiece alt an — că anul plastic ce-i urmează să aibă acelaș rezultat, adică și mai bun, din ce în ce mai bun.

Este sincera și calda noastră urare.

VICTOR BILCIURESCU

IMBRĂCAȚI-VĂ
La Vulturul de Mare
cu peștele în ghiare
Theodor Atanasiu & Co. S.A.
STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 29

FABRICA de CLOPOTE „OITUZ"
GHEORGHE DUMITRESCU
Furnizor al Curții Regale și al Sf. Patriarhii
București I, Splaiul Unirii No. 87 Telefon 353/34
Sucursale: Cluj, Rădăuți, Chișinău, Craiova, Iași, Buzău.
Execută și se găsesc în depozit clopote gata de orice mărime
1038

Destinul și norocul există?

O explicație științifică

D. dr. Angelos Tanagras, președintele societății elene de cercetări psihice, a publicat de curând o lucrare intitulată: „Un nou agent care influențează viața: psihobolia".

Această lucrare tratează despre destin și noroc. Ea se bazează pe 140 de cazuri inedite, relatate, comentate și grupate în jurul acestui mare punct de întrebare: destinul și norocul există? E cu putință să le dăm vreo explicație?

Aceste două probleme au frământat omenirea de când a început omul să gândească.

Dacă admitem în adevăr, existența destinului în amănuntele vieții, totul se prăbușește și nimic nu rămâne din idealurile și speranțele pe care le-a creat inteligența. N'ajungem astfel numai la coincidența oarbă și la ateismul materialiștilor, ci și la existența unei puteri creatoare răufăcătoare nedreaptă și nemiloasă care s'ar desfăta chinuind creaturile omenești fără apărare în fața ei.

Dar dacă destinul nu există, cum să explicăm fenomenele prezicerilor și ale visurilor, se realizează? Președintele societății elenice de cercetări psihice a răspuns acestei întrebări printr'o teorie formulată în [illegible] și care a devenit astăzi internațională sub numele de teoria psihoboliei.

Această teorie are la temelie faptul că prezicerile cari se realizează au numai aparența unor prezideri. Ele se explică nu numai prin telepatie, prin sugestie și prin vedere la distanță, ci mai ales prin psihobolie, un fel de misiune dinamică a unor oareca indivizi cari provoacă așa numitele fenomele telekinetice. Fenomenele acestea având puterea a influența materia inertă ca ființele însuflețite, provoacă realizarea prevestirilor. De altfel fenomenul a fost cunoscut totdeauna de toate popoarele sub numele de deochi, „je tatura" și în sfârșit a căpătat în știință numele de fenomen telekinetic.

Studiul acestei emisiuni dinamice arată că nu destinul, ci noi înșine suntem cauza realizării prevestirilor.